

Ulkomainen työntekijä ja A1-todistus

Marjaana Lundqvist

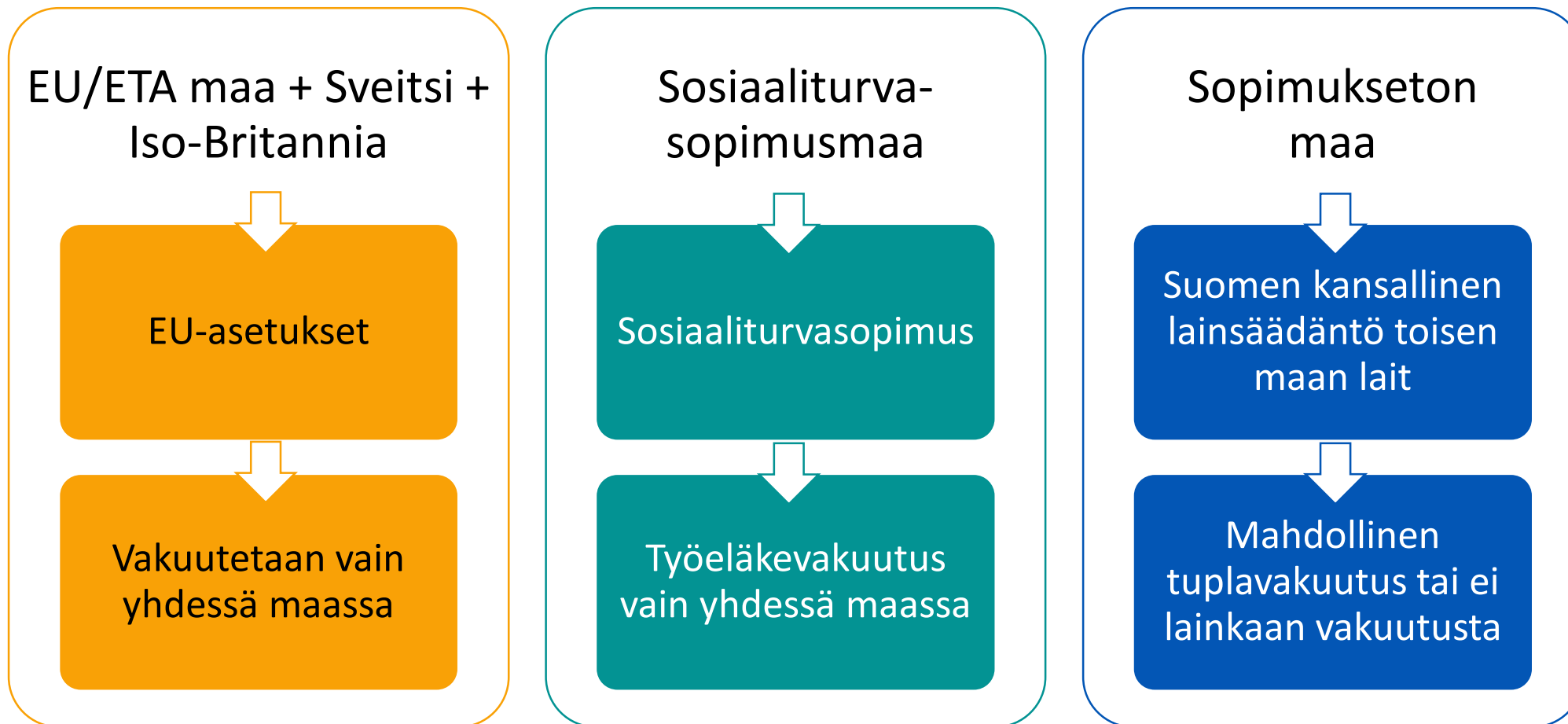
Eläketurvakeskus

29.10.2020

Eläketurvakeskus
PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

Mikä merkitys on sillä, mistä maasta työntekijä tulee?

Näillä asioilla ei ole vaikutusta siihen, minkä maan sosiaaliturvaan henkilö kuuluu

Olen X-maan kansalainen!

Minulla on kotikunta X-maassa.

Haluan kuulua X:n sosiaaliturvaan

Maksan jo vakuutusmaksuja maahan X.

Minulla on työlupa maassa X.

Maksan verot maahan X!

Sosiaaliturvasopimukset

EU- ja ETA-
maat sekä
Sveitsi

Australia

Sopimusten tarkoitus

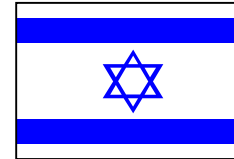
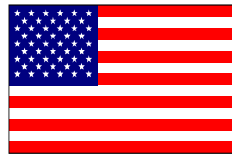
- Estävät kahdenkertaiset eläkevakuutusmaksut
- Eläkkeet maksetaan yleensä maasta toiseen

Etelä-
Korea

Intia

USA

Israel

Kiina

Kanada

Chile

Neuvottelut
vireillä

Työeläkevakuuttamisen pääsääntö

Vakuuttamisvelvollisuus koskee kaikkea Suomessa työsuhteessa tehtyä työtä.

Esimerkiksi:

- Suomalainen yritys palkkaa virolaisen työntekijän Suomeen töihin
 - Virolainen työntekijä vakuutetaan Suomessa 1.työpäivästä lähtien samalla tavalla kuin muutkin työntekijät
 - Huom. Työntekijä voi olla myös 3.maan kansalainen (esim.ukrainalainen)
- <https://asiointi.etk.fi/ui/kysely/maksutkvtilanteissa>
- <https://www.etk.fi/tyo-ja-elakkeet-ulkomailla/ulkomaantyon-vakuuttaminen/sosiaalivakuutusmaksut-suomessa/>

Ulkomailta Suomeen tuleva työntekijä vakuutetaan Suomessa, ellei kyse ole seuraavista poikkeuksista:

1. EU-alueelta tulevat työntekijät, joilla toisesta maasta A1-todistus
 - Lähetetyt työntekijät/yrittäjät
 - Useassa maassa työskentelevät työntekijät/yrittäjät
2. Sopimusmaista lähetetyt työntekijät, joilla ko. maasta myönnetty todistus
3. Kolmansista maista tulevat, jos
 - Lähtömaassa toimiva työnantaja on lähettänyt työntekijän Suomeen alle 2 vuodeksi
 - 2-5 vuodelle oltava ETK:n myöntämä vapautus
 - Yrityksen sisäisen siirron perusteella Suomeen enintään 2 vuodeksi tuleva

Työntekijä EU/ETA-maasta Suomeen, edellytykset

- Lähettäminen
 - Työ Suomessa on tilapäistä, enintään 2v (poikkeusluvalla 5v)
 - Työnantajan täytyy tavallisesti harjoittaa toimintaansa lähtömaassa
 - Työ Suomessa tehdään lähettävän työnantajan lukuun
 - Työntekijän on täytynyt kuulua välittömästi ennen työskentelyn aloittamista lähtömaan sosiaaliturvalainsäädännön piiriin (1kk)
- Työ kahdessa tai useammassa maassa
 - Työ tosiasiallisesti vähintään kahdessa maassa
 - Voi olla yksi tai useampi työnantaja
 - Kaikki työ vakuutetaan asuinmaassa jos tekee huomattavan osan (yli 25%) työstä siellä
 - Todistuksella ei aikarajaa (annetaan max. 2v kerrallaan)

EU-/ETA-maasta Suomeen tulevat työntekijät

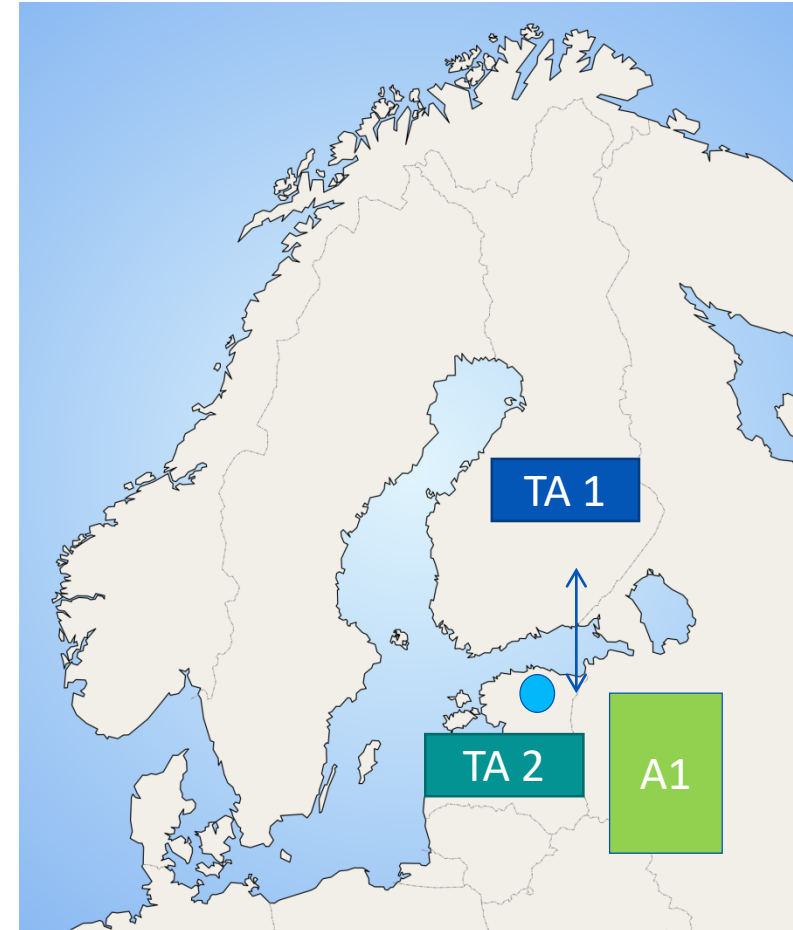
- Lähtökohta: Suomen lainsäädäntö soveltuu → vakuutetaan ensimmäisestä työpäivästä lähtien
- Jos henkilöllä **on** A1-todistus
 - maksetaan lakisääteiset sosiaalivakuutusmaksut A1:n myöntäneeseen maahan kyseisen maan lainsäädännön mukaisesti
 - Ei vakuuteta Suomessa
 - ETK rekisteröi ulkomaiden myöntämät A1-todistukset
- Jos henkilöllä **ei ole** A1-todistusta
 - vakuutetaan työskentely Suomessa, työeläke- ja tapaturmavakuutukset heti

Esimerkki: Rakentaja-Aivar

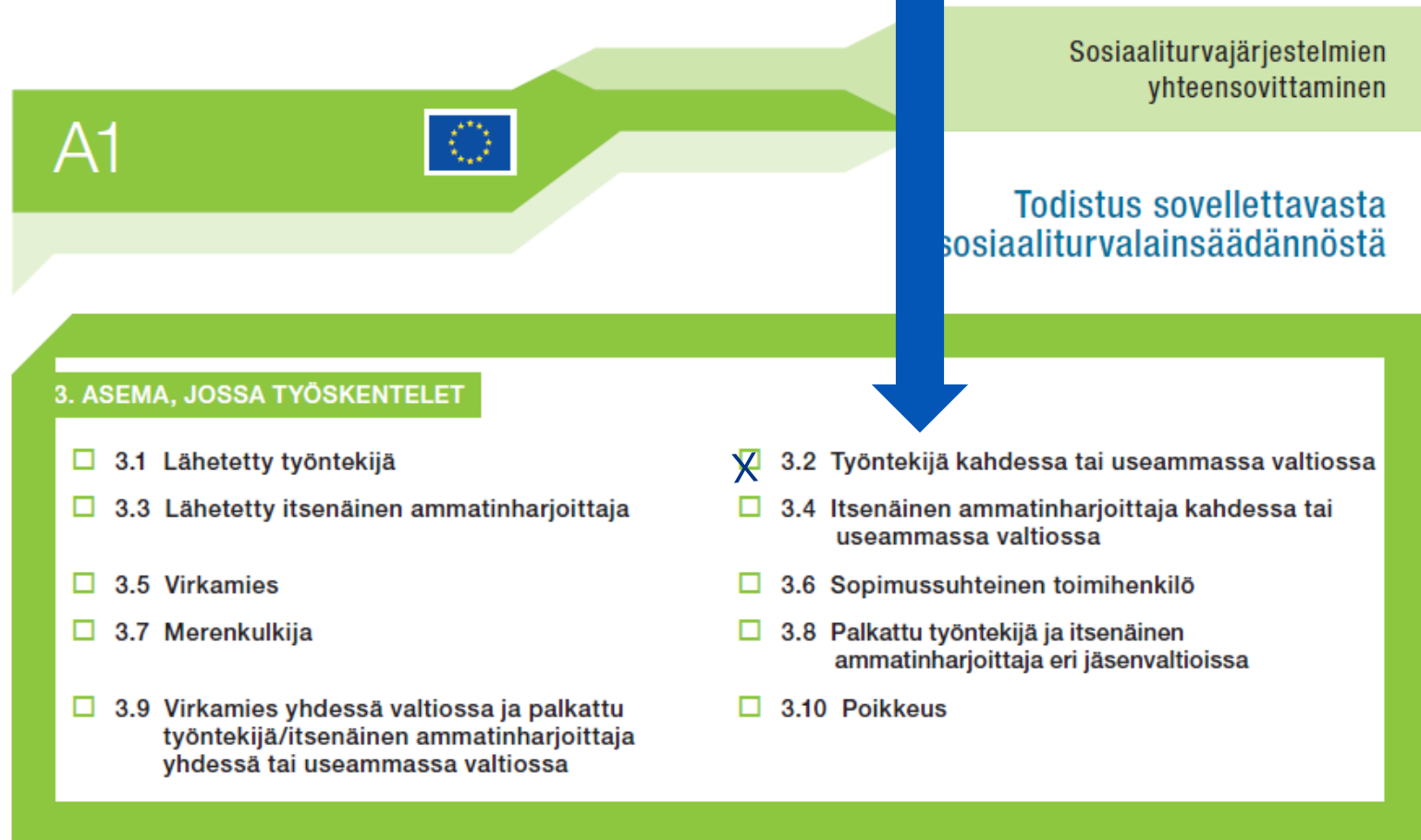
- työskentely useassa maassa

- Aivar asuu Virossa
- Työsuhde virolaiseen ja suomalaiseen yritykseen
- Työ tehdään:
 - Suomessa 70% työajasta
 - Virossa 30 % työajasta
- Missä maassa Aivar vakuutetaan?
 - Virossa, A1-todistus
 - **Myös suomalainen työnantaja maksaa Suomessa tehdyn työn osalta sosiaalivakuutusmaksut Viroon, Viron lainsäädännön mukaan**

A1-todistus

Suomalaisen työnantajan tulee maksaa sivukulut todistuksen antaneeseen maahan.

A1-todistus:

- Osoittaa, että henkilöön sovelletaan kyseisen maan sosiaaliturvalainsäädäntöä (kohta 2.1)
 - Sosiaalivakuutusmaksut ja etuudet kyseisen maan lainsäädännön mukaisesti
 - A1-todistus koskee henkilön koko sosiaaliturvaa (ei ole esim. työnantajakohtainen, vaan siinä huomioidaan henkilön kaikki työskentely)
- Kertoo työnantajille, mihin maahan sosiaalivakuutusmaksut maksetaan (kohta 2.1)
- On vakiomuotoinen, mutta jokainen maa antaa omalla kielellä

<https://www.etk.fi/tyo-ja-elakkeet-ulkomailla/ulkomaantyon-vakuuttaminen/mika-a1-todistus-on/>

A1-todistus on osoitus henkilöön sovellettavasta sosiaaliturvalainsäädännöstä

Sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittaminen

A1

Todistus sovellettavasta sosiaaliturvalainsäädännöstä
EU:n asetukset 883/04 ja 987/09 (*)

TIETOJA TODISTUKSEN HALTIJALLE

Tämä on todistus sinuun sovellettavasta sosiaaliturvalainsäädännöstä ja se osoittaa, ettei sinulla ole velvollisuutta maksaa sosiaaliturvamaksuja toisessa valtiossa.

Ennen kuin lähdet siitä valtiosta, jossa olet vakuutettuna, työskentelemään toiseen valtioon, varmista, että sinulla on tarvittavat asiakirjat, jotka osoittavat vakuutetun oikeuden välttämättömiin luontoisuuksiin (esim. sairaanhoitoon, sairaalahoitoon yms.) työskentelyvaltiossa.

- Jos olet tilapäisesti työskentelyvaltiossa, sinun tulisi hakea eurooppalaista sairaanhoitokorttia.

Tämä kortti on näytettävä terveydenhoitopalvelun tarjoajalle, jos tarvitset luontoisuuksia oleskelun aikana.

- Jos alat asua työskentelyvaltiossa, sinun on haettava terveydenhoitolaitselta asiakirja S1 ja toimitettava se mahdollisimman pian työskentelypaikkakunnan toimivaltaiselle terveydenhoitolaitselle (**).

Oleskeluvaltion vakuutuslaitos voi myös myöntää väliaikaisesti erityisiä etuuksia työtapaturma- tai ammattitautitapauksissa.

1. TODISTUKSEN HALTIJAN HENKILÖTIEDOT

1.1 Henkilötunnus Nainen Mies

1.2 Sukunimi

Sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittaminen

A1

Todistus sovellettavasta sosiaaliturvalainsäädännöstä

3. ASEMA, JOSSA TYÖSKENTELET

☐ 3.1 Lähetetty työntekijä	☐ 3.2 Työntekijä kahdessa tai useammassa valtiossa
☐ 3.3 Lähetetty itsenäinen ammatinharjoittaja	☐ 3.4 Itsenäinen ammatinharjoittaja kahdessa tai useammassa valtiossa
☐ 3.5 Virkamies	☐ 3.6 Sopimussuhteinen toimihenkilö
☐ 3.7 Merenkulkija	☐ 3.8 Palkattu työntekijä ja itsenäinen ammatinharjoittaja eri jäsenvaltioissa
☐ 3.9 Virkamies yhdessä valtiossa ja palkattu työntekijä/itsenäinen ammatinharjoittaja yhdessä tai useammassa valtiossa	☐ 3.10 Poikkeus

Toimi näin, kun henkilö esittää A1-todistuksen

1. Tarkista, että todistuksen voimassaoloaika (2.2-2.3) kattaa Suomessa työskentelyn kokonaan.
2. Mikä on henkilön työskentelytilanne eli mikä 3-kohdan ruuduista on rastitettu?
 1. Lähetty työntekijä (3.1)
 - » Hänen ulkomainen työnantajansa (4) vakuuttaa työskentelyn lähtömaassa.
 - » Jos lisäksi muita työsuhteita, ota yhteyttä ETK.
 2. Useassa maassa työskentelevä työntekijä (3.2)
 - » Kaikki työnantajat maksavat sosiaalivakuutusmaksut todistuksen myöntäneeseen maahan.
 3. Yrittäjä (3.3 tai 3.4)
 - » Henkilö itse vakuuttaa työskentelynsä lähtömaassa.
3. Tarkista että kohdassa 6 on täytetty todistuksen myöntäneen viranomaisen tiedot.

Epäselvissä tilanteissa yhteys Eläketurvakeskukseen

Sopimuksettomasta maasta töihin Suomeen

- Suomen lainsäädäntö soveltuu: työeläkevakuuttaminen koskee Suomessa tehtyä työtä
- Poikkeus, lähetetyt työntekijät ja yrityksen sisäinen siirto
 - Ulkomaisen työnantajan **enintään** 2 vuodeksi lähetetyt työntekijät
 - Työnantaja siirtää monikansallisen yrityksen palveluksessa olevan työntekijän (ns. ICT-direktiivi) enintään 2 vuodeksi Suomeen
 - Edellytyksenä on
 - työntekijä ei kuulu Suomen sosiaaliturvan piiriin työkomennuksen alkaessa
 - työntekijään ei sovelleta EU:n sosiaaliturvasäännösten tai sosiaaliturvasopimuksen määräysten perusteella Suomen lainsäädäntöä

Yhteystiedot ja lisätietoa

- Eläketurvakeskus, Asiakaspalvelu

- p. 029 411 2110
- asiakaspalvelu@etk.fi
- ulkomaanasiat@etk.fi

- Lue lisää:

- <https://www.etk.fi/tyo-ja-elakkeet-ulkomailla/ulkomaantyon-vakuuttaminen/ulkomailta-suomeen/>
- <https://www.etk.fi/tyo-ja-elakkeet-ulkomailla/ulkomaantyon-vakuuttaminen/sosiaalivakuutusmaksut-suomessa/>

Tilaa uutiskirjeemme:
etk.fi/uutiskirje

<https://www.youtube.com/playlist?list=PLQVJXUZAn4x7QAmVoEvFmGA3ZUQPRbHIM>

Search

Varmista, että saat työeläkettä Suomesta -ohjevideo englanniksi, venäjäksi ja viroksi

3 videos • 674 views • Last updated on Feb 4, 2020

Eläketurvakeskus

SUBSCRIBE

1

Проверьте получение финской пенсии

Eläketurvakeskus

1:51

2

Make sure you get your pension from Finland

Eläketurvakeskus

1:44

3

Kindlusta endale tööpension Soomest

Eläketurvakeskus

1:52

Ulkomaantyon vakuuttamisen esitteet

► Sosiaaliturva,
työeläke ja verotus
työkomennuksen aikana

